

Богач Олена Валентинівна

викладач вищої категорії

Лозівська філія

Харківського автомобільно-дорожнього фахового коледжу

Bohach Olena

Higher Category Teacher

Lozivska Filiya of

Kharkiv Automobile-and-Road Applied College

**ВИВЧЕННЯ ПОТЕНЦІАЛУ СПІВРОБІТНИЦТВА МІЖ
ТРАДИЦІЙНИМИ БАНКАМИ ТА ФІНТЕХ-КОМПАНІЯМИ
STUDYING THE POTENTIAL FOR COOPERATION BETWEEN
TRADITIONAL BANKS AND FINTECH COMPANIES**

***Анотація.** Актуальність теми дослідження полягає в тому, що фінансова індустрія переживає бурхливий розвиток, пов'язаний із впровадженням інноваційних технологій. Їхнє завдання - автоматизувати й підвищити якість фінансових послуг. FinTech допомагає компаніям трансформуватися і пропонувати клієнту потрібні послуги.*

FinTech - це скорочення від терміна фінансові технології. Це поняття включає розробку новітнього програмного забезпечення, спрямованого на впровадження інноваційних пропозицій у фінансовій індустрії.

Бізнес-ландшафт постійно змінюється, фінансові послуги розширюються і все більше стають клієнтоорієнтованими. Впровадження цифрових інструментів дає змогу компаніям залучати дедалі більше клієнтів і, при цьому, знизити витрати на операційні послуги.

В результаті склалися ідеальні умови для одного з найбільш революційних періодів в історії світових фінансів.

Спектр фінансових послуг з кожним роком розширюється, на ринку постійно з'являються нові види послуг та продуктів завдяки впровадженню інновацій на фінансовому ринку.

Через бурхливий розвиток технологій грошова, фінансова системи більшості держав починають активно змінюватись. Здійснюється перехід від готівки до онлайн валюти, від кредитів, що надаються у відділеннях банку, до одержання кредитів через інтернет. Вище перелічене змушує традиційних гравців фінансового ринку змінювати свої послуги та товари, також міняти себе.

Традиційні банки та фінтех-компанії є важливими гравцями у фінансовій галузі. Вони мають чіткі сильні та слабкі сторони, які дозволили їм співіснувати на ринку, задовольняючи різні потреби клієнтів. Однак у міру розвитку технологій зростає тенденція до співпраці між цими двома організаціями. Впровадження фінтех-рішень українськими банками може призвести до поліпшення фінансових послуг, зростання ефективності та конкурентоспроможності на ринку. Ця стаття спрямована на вивчення потенціалу співпраці між традиційними банками та фінтех-компаніями шляхом порівняльного аналізу їх поточного стану відносин, переваг співпраці та проблем, які можуть виникнути в результаті такого партнерства.

Ключові слова: *FinTech, банки, фінансові послуги, технології.*

Summary. *The relevance of the research topic is that the financial industry is experiencing rapid development associated with the introduction of innovative technologies. Their task is to automate and improve the quality of financial services. FinTech helps companies to transform and offer their clients the services they need.*

FinTech is an acronym for financial technology. This concept includes the development of the latest software aimed at introducing innovative offers in the financial industry.

The business landscape is constantly changing, financial services are expanding and becoming more and more customer-oriented. The introduction of digital tools allows companies to attract more and more customers while reducing the cost of operating services.

As a result, ideal conditions have been created for one of the most revolutionary periods in the history of global finance.

The range of financial services is expanding every year, and new types of services and products are constantly appearing on the market due to the introduction of innovations in the financial market.

Due to the rapid development of technology, the monetary and financial systems of most countries are beginning to change rapidly. There is a shift from cash to online currency, from loans provided in bank branches to loans obtained via the Internet. All of the above is forcing traditional financial market players to change their services and products, and to change themselves.

Traditional banks and fintech companies are important players in the financial industry. They have distinct strengths and weaknesses that have allowed them to coexist in the market, meeting different customer needs. However, as technology evolves, there is a growing trend towards cooperation between these two organizations. Implementation of fintech solutions by Ukrainian banks can lead to improved financial services, increased efficiency, and competitiveness in the market. This article aims to explore the potential for cooperation between traditional banks and fintech companies by comparing their current state of relations, the benefits of cooperation, and the challenges that may arise from such a partnership.

Key words: *FinTech, banks, financial services, technology.*

Постановка проблеми. На сучасному етапі фінансовий сектор перебуває в центрі цифрової трансформації, трендом якої стають фінансові технології. У сфері фінансових технологій відбуваються радикальні зміни, пов’язані з підвищенням рівня автоматизації, відкритості та орієнтованості на споживача. У даній статті аналізується переваги та проблеми подальшої співпраці між фінтех-компаніями та традиційними банками.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У зв’язку з актуальністю обраної теми, її досліджувало багато закордонних та вітчизняних вчених, зокрема: Питання розробки та впровадження інновацій, їх впливу на банківський сектор досліджують такі науковці: Пантелєєва Н. М., Губа М. О., Губа О. І., Карчева І. Я. Тенденції зростання диджиталізації, цифровізації та сутність фінтех-компаній висвітлені та проаналізовані у роботах Андрушків І. П., Надієвець Л. М., Гаряга Л. О., Стойко О.Я. та ін.

Виділення не вирішених раніше частин загальної проблеми. Досліджуючи фактори співробітництва між традиційними банками та фінтех-компаніями ця стаття прагне забезпечити повне розуміння можливостей і обмежень їх спільної роботи.

Мета: дослідити перспективи співробітництва між фінтех-компаніями та традиційними банками в умовах цифрової трансформації економіки та сучасного фінансово-економічного стану світу.

Для досягнення поставленої мети передбачається постановка і вирішення таких теоретичних і практичних завдань:

- Проаналізувати стан сучасних відносин між традиційними банками та фінтех-компаніями.
- Визначити потенційні переваги співпраці між традиційними банками та фінтех-компаніями.
- Визначити виклики, які можуть виникнути у такій співпраці

Виклад основного матеріалу. Вперше термін «цифрової економіки» був застосований американським інформатиком Н. Негропonte. Ніколас Негропonte, засновник медіа лабораторії Массачусетського технологічного інституту та автор книги 1995 року «Бути цифровим», описав цифрову економіку як використання «бітів замість атомів». У його розумінні цифрова економіка – це насамперед діяльність, яка як фактори виробництва використовує дані, які зберігаються, обробляються та видаються в цифровому вигляді та у великих обсягах, а також зі скороченням витрат, витрат на час, що дозволяє також підвищити ефективність, продуктивність та якість у різних галузях виробництва. Цей термін вважається базовим і досі, за версією Світового банку. На сьогодні ринок фінансових технологій вважається одним з найбільш розвинутих. Спектр фінансових послуг з кожним роком розширюється, на ринку постійно з'являються нові види послуг та продуктів завдяки впровадженню інновацій на фінансовому ринку. За останні кілька років європейські фінтех-послуги значно поширилися. Відкритий банкінг є одним з основних драйверів цього розширення. У результаті фінансові установи та фінтех співпрацюють, щоб надати споживачам більш креативні та зручні продукти.

Відносини між традиційними банками та фінтех-компаніями є багатограними, з різними видами співпраці між ними [1]. Хоча поточний стан їхніх відносин у наведеному тексті не уточнюються, налагодження ефективної співпраці між комерційними банками та фінтех -компаніями має вирішальне значення для досягнення успіху в галузі [2]. Комерційні банки традиційно є важливими гравцями у фінансовому секторі, і вони можуть отримати вигоду від співпраці з фінтех-компаніями [2; 3]. З іншого боку, сектори ринку капіталу та страхування також сприятливі для фінтех-компаній, причому страхування є другим за сприятливістю сектором для них. Насправді традиційні банки є одними з найбільш панівних гравців у фінтех-індустрії [4]. Можливі шляхи співпраці між традиційними банками

та фінтех-компаніями включають партнерство, співпрацю, спільні підприємства та придбання. Комерційні банки можуть скористатися інноваційними фінтех-технологіями та досвідом у таких сферах, як мобільний банкінг, аналітика даних і онлайн-кредитування, тоді як фінтех-компанії можуть використовувати сформовану клієнтську базу традиційних банків, дотримання нормативних вимог і фінансові ресурси. Були випадки співпраці між традиційними банками та фінтех-компаніями, причому цифрова платформа великого технологічного представника також була залучена до цієї співпраці [3; 5].

Потенційні переваги співпраці між традиційними банками та фінтех-компаніями численні. Враховуючи швидке зростання фінтех-компаній, вони стають все більш значущими гравцями у фінансовій галузі. Комерційні банки протягом тривалого часу були одними з найважливіших і найбільших фінансових установ, але зараз вони стикаються з новими викликами з боку фінтех-компаній [2]. Типи співпраці між традиційними банками та фінтех-компаніями різноманітні та можуть приймати різні форми. Наприклад, один зі способів співпраці — це партнерство, щоб пропонувати клієнтам інноваційні фінансові продукти та послуги. Такий підхід може допомогти традиційним банкам йти в ногу зі мінливими потребами та очікуваннями своїх клієнтів, тоді як фінтех-компанії отримують вигоду від доступу до клієнтської бази традиційних банків і нормативного досвіду [1]. Іншим способом співпраці банків і фінтех-компаній є використання цифрових платформ, які дозволяють їм охоплювати більше клієнтів і надавати більш персоналізовані послуги. Одним із прикладів цього є цифрова платформа, запропонована однією з компаній BigTech, яка нещодавно увійшла у фінансову галузь [5]. Крім того, співпраця з фінтех-компаніями може надати комерційним банкам доступ до передових технологій і досвіду, яких у них, можливо, немає всередині компанії, а фінтех-компанії можуть отримати вигоду від довіри та стабільності, які приходять від партнерства з відомими

фінансовими установами [3; 4]. Загалом співпраця між традиційними банками та фінтех-компаніями потенційно може створити виграну ситуацію для обох сторін, дозволяючи їм краще обслуговувати своїх клієнтів і залишатися конкурентоспроможними в галузі, що постійно змінюється.

Співпраця між традиційними банками та фінтех-компаніями стає все більш важливою у фінансовому секторі. Оскільки галузь розвивається, банкам важливо знаходити нові шляхи інновацій і залишатися конкурентоспроможними. Однією з найбільших проблем, які можуть виникнути в такій співпраці, є зіткнення культур між традиційними банками та фінтех-компаніями. Банки встановили методи роботи, тоді як фінтех-компанії часто більш гнучкі та зосереджені на технологічних рішеннях. Знаходження точки дотику та спільного бачення може бути значною перешкодою для такої співпраці [1]. Крім того, комерційні банки традиційно є одними з найбільших і найважливіших фінансових установ, і їх розмір іноді може перешкоджати ефективній комунікації та співпраці з фінтех-компаніями. З іншого боку, фінтех-компанії є відносно невеликими, спритними й можуть не мати ресурсів, щоб відповідати регулятивним вимогам, встановленим традиційними банками [2]. Крім того, хоча фінтех-компанії часто розглядаються як руйнівники, їхні інноваційні рішення також можуть стати джерелом можливостей для традиційних банків. Можливі шляхи співпраці між обома сторонами включають співпрацю на цифрових платформах, обмін даними та надання клієнтам інноваційних фінансових продуктів і послуг [3]. Однак досягнення успішного партнерства вимагає відкритого спілкування, взаєморозуміння та готовності адаптуватися до нових технологій і процесів.

Відносини між традиційними банками та фінтех-компаніями є складними та мають різні види співпраці. Це дослідження підкреслює важливість налагодження ефективної співпраці між комерційними банками

та фінтех-компаніями для досягнення успіху в галузі. Потенційні переваги співпраці між традиційними банками та фінтех-компаніями численні. Можливі шляхи співпраці між обома сторонами включають співпрацю на цифрових платформах, обмін даними та надання інноваційних фінансових продуктів і послуг клієнтам. Дослідження також визначає сектори ринку капіталу та страхування як сприятливі для фінтех-компаній, а страхування є другим найбільш сприятливим сектором для них. Хоча традиційні банки є одними з найбільш головних гравців у фінтех-індустрії, вони можуть отримати вигоду від співпраці з фінтех-компаніями. Хоча фінтех-компанії часто розглядаються як руйнівники, їхні інноваційні рішення також можуть стати джерелом можливостей для традиційних банків. Результати цього дослідження мають значні наслідки для банківської та фінтех-індустрії. Важливо визнати потенційні недоліки або упередження дослідження та запропонувати майбутні напрямки дослідження. Необхідні подальші дослідження, щоб вивчити різні типи співпраці між традиційними банками та фінтех-компаніями та визначити найбільш ефективні стратегії співпраці.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Підсумовуючи, потенціал співпраці між традиційними банками та фінтех-компаніями є значним. Співпраця може призвести до інновацій, посилення конкуренції та збільшення фінансової доступності. Однак важливо враховувати потенційні конфлікти інтересів, нерівні переваги для всіх клієнтів і необхідність вирішення основних проблем у фінансовій галузі. Майбутні дослідження мають бути зосереджені на подальшому дослідженні цих питань і визначенні стратегій для максимізації переваг співпраці між традиційними банками та фінтех-компаніями.

Література

1. Руденко З. Співпраця фінтех компаній з банківськими установами. *Сучасні тенденції розвитку фінансових та інноваційно-інвестиційних*

- процесів в Україні: IV Міжнародна науково-практична конференція.* Вінниця: Вінницький національний технічний університет, 2021. URL: <https://conferences.vntu.edu.ua/index.php/fiip/fiip2021/paper/view/11673/9763> (дата звернення: 25.11.2023).
2. Джурук Н. Fintech та комерційні банки: конкуренція та можливості співробітництва. *Економічний аналіз.* 2020. Том 30, № 1(1). с. 217-224. URL: <http://econa.wunu.edu.ua/index.php/econa/article/view/1749> (дата звернення: 25.11.2023).
 3. Fintech and commercial banks. URL: www.researchgate.net (дата звернення: 25.11.2023).
 4. Чайковський Я., Ковальчук Я. Сучасні фінтех напрямки в банківському секторі. *Світ фінансів.* 2020. № 2(63). URL: <http://sf.wunu.edu.ua/index.php/sf/article/view/1318> (дата звернення: 25.11.2023р.)
 5. Полтев А. Банки і Fintech-стартапи: що заважає співпраці. *NV Бізнес.* 2020. URL: <https://biz.nv.ua/experts/banki-i-fintech-startapy-cho-poshlo-ne-tak-glavnye-barery-sotrudnichestva-poslednie-novosti-50112527.html> (дата звернення: 25.11.2023).

References

1. Rudenko Z. Spivpratsia fintekh kompanii z bankivskymy ustanovamy. *Suchasni tendentsii rozvytku finansovykh ta innovatsiino-investytsiinykh protsesiv v Ukraini: IV Mizhnarodna naukovo-praktychna konferentsiia.* Vinnytsia: Vinnytskyi natsionalnyi tekhnichniy universytet, 2021. URL: <https://conferences.vntu.edu.ua/index.php/fiip/fiip2021/paper/view/11673/9763> (date of access: 25.11.2023).
2. Dzhuruk N. Fintech ta komertsiini banky: konkurentsiiia ta mozhlyvosti spivrobitnytstva. *Ekonomichnyi analiz.* 2020. Том 30, № 1(1). S. 217-224.

- URL: <http://econa.wunu.edu.ua/index.php/econa/article/view/1749> (date of access: 25.11.2023).
3. Fintech and commercial banks. URL: www.researchgate.net (date of access: 25.11.2023).
 4. Chaikovskiy Ya., Kovalchuk Ya. Suchasni fintekh napriamky v bankivskomu sektori. *Svit finansiv*. 2020. № 2(63). URL: <http://sf.wunu.edu.ua/index.php/sf/article/view/1318> (date of access: 25.11.2023r.)
 5. Poltiev A. Banky i Fintech-startapy: shcho zavazhaie spivpratsi. *NV Biznes*. 2020. URL: <https://biz.nv.ua/experts/banki-i-fintech-startapy-cho-to-poshlo-ne-tak-glavnye-barery-sotrudnichestva-poslednie-novosti-50112527.html> (date of access: 25.11.2023).